

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาและท่าทางประกอบการพูดภาษาไทยของ นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาทางด้านการใช้ถ้อยคำ การใช้เสียง และพฤติกรรมการใช้ท่าทางด้านการทรงตัว การเคลื่อนไหวร่างกาย การใช้สายตา การแสดงสีหน้าประกอบการพูดภาษาไทยของ นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานคร จำนวน 125 คน จาก 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขต พระนครใต้ และวิทยาเขตโชติเวช ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความสามารถในการพูดภาษาไทย และแบบสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษา และท่าทางประกอบการพูดภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมการใช้ ภาษา ท่าทางประกอบการพูดภาษาไทยของนักศึกษา ในขณะที่นักศึกษาแสดงการพูดหน้าชั้นเรียน คนละ 3 ครั้ง ครั้งละ 3 นาที แล้วนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ โดยนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการใช้ถ้อยคำประกอบการพูดภาษาไทย ด้านการใช้ถ้อยคำ และการออกเสียง ถ้อยคำ

1.1 ด้านการใช้ถ้อยคำ พฤติกรรมการใช้ถ้อยคำที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ ใช้สรรพนามเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 29.79 รองลงมา คือ ใช้คำอาการนามถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 15.60 และพฤติกรรมการใช้ถ้อยคำที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ใช้สำนวนโวหารประกอบการพูดไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 0.09

1.1.1 พฤติกรรมการใช้ถ้อยคำในทางบวกที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ ใช้คำสรรพนามเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 29.79 รองลงมา คือ ใช้คำอาการนามถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 15.60 และพฤติกรรมการใช้ถ้อยคำในทางบวกที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ใช้สำนวนโวหารประกอบการพูดเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 1.10

1.1.2 พฤติกรรมการใช้ถ้อยคำในทางลบที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ ใช้ถ้อยคำที่ไม่มีความหมาย คิดเป็นร้อยละ 9.42 รองลงมา คือ ใช้ถ้อยคำที่เป็นศัพท์วิชาการ คิดเป็นร้อยละ 6.44 และพฤติกรรมการใช้ถ้อยคำในทางลบที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ใช้สำนวนโวหารประกอบการพูดไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 0.09

1.2 ด้านการออกเสียงถ้อยคำ พฤติกรรมการออกเสียงถ้อยคำที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ การออกเสียง "ร" ไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา คือ ออกเสียง "ส" ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 27.53 และพฤติกรรมการออกเสียงถ้อยคำที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ออกเสียง "ส" ไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 0.29

1.2.1 พฤติกรรมการออกเสียงถ้อยคำในทางบวกที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ ออกเสียง "ส" ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 27.53 รองลงมา คือ ออกเสียงคำควบกล้ำ ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 6.83 และพฤติกรรมการออกเสียงถ้อยคำในทางบวกที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ออกเสียง "ร" ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 2.50

1.2.2 พฤติกรรมการออกเสียงถ้อยคำในทางลบที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ ออกเสียง "ร" ไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา คือ ออกเสียงคำควบกล้ำไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 22.77 และพฤติกรรมการออกเสียงถ้อยคำในทางลบที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ออกเสียง "ส" ไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 0.29

2. พฤติกรรมการใช้เสียงประกอบการพูดภาษาไทย พฤติกรรมการใช้เสียงที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ พูดโดยปกติเสียงดังชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 73.33 รองลงมา คือ พูดไม่ช้าหรือเร็วเกินไป คิดเป็นร้อยละ 69.60 และพฤติกรรมการใช้เสียงที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ พูดคอสองแคล้ว คิดเป็นร้อยละ 55.47

3. พฤติกรรมการใช้ท่าทางประกอบการพูดภาษาไทย พฤติกรรมการใช้ท่าทางที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ พฤติกรรมด้านการแสดงสีหน้า ได้แก่ สีหน้าโดยปกติยิ้มแย้มแจ่มใส คิดเป็นร้อยละ 78.93 รองลงมา คือ พฤติกรรมด้านการทรงตัว ได้แก่ การยืนโดยปกติปล่อยมือข้างล่าง คิดเป็นร้อยละ 69.07 และพฤติกรรมการใช้ท่าทางที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ พฤติกรรมด้านการใช้สายตา ได้แก่ ใช้สายตาตามองผู้ฟังอย่างเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 45.07

อภิปรายผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการใช้ถ้อยคำประกอบการพูดภาษาไทยด้านการใช้ถ้อยคำ และการออกเสียงถ้อยคำ

1.1 ด้านการใช้ถ้อยคำ พฤติกรรมการใช้ถ้อยคำในทางบวกที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ ใช้คำสรรพนามเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาอยู่ในสังคมไทย ซึ่งมีวัฒนธรรมในการใช้คำสรรพนามแสดงความสัมพันธ์ในครอบครัว และแสดงระดับบุคคลอยู่แล้ว นักศึกษาจึงเลือกใช้คำสรรพนามได้เหมาะสมตามวัฒนธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 31) ที่ว่า ในภาษาไทยมีคำแสดงความลดหลั่นชั้นเชิงอยู่เป็นจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น คำที่ใช้เรียกเครือญาติเรามีคำ สูง ป้า อา พี่ น้อง ทำให้รู้ได้ทันทีว่าคำใดแสดงถึงบุคคลที่มีวัยสูงกว่าหรือต่ำกว่า และภาษาไทยยังมีคำแสดงความละเอียดในการกล่าวถึงเรื่องใกล้ตัว เช่น คำแสดงความสัมพันธ์ในครอบครัว มีทั้งคำ ทวด ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ หลาน หลาน ลื้อ และจากการวิจัยผู้วิจัยยังพบว่านักศึกษาใช้คำสรรพนามแทนตัวเอง ผู้ฟัง และผู้ที่กล่าวถึงแตกต่างกันไปตาม เพศ อายุ สถานการณ์ และสถานภาพของผู้ฟัง ผู้ที่กล่าวถึง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โจเซฟ อาร์ คูก (Joseph R. Cooke, 1968 อ้างถึงใน โสมพิทยา คงตระกูล, 2538 : 13) ที่ศึกษาการใช้คำสรรพนามในภาษาไทย และพบว่า การใช้คำบุรุษสรรพนามในภาษาไทยจะแปรไปตาม เพศ อายุ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และสถานการณ์ในการพูด

ส่วนพฤติกรรมการใช้ถ้อยคำในทางบวกที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ใช้สำนวนโวหารประกอบการพูดเหมาะสม ซึ่งจากการวิจัยพบว่านักศึกษามักจะแสดงการพูดโดยไม่มีการใช้สำนวนโวหารประกอบการพูด และเมื่อใดที่นักศึกษาใช้สำนวนโวหารเข้ามาประกอบการพูดก็สามารถใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม แสดงให้เห็นว่านักศึกษานั้นมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการใช้สำนวนโวหารแต่ไม่ได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพูด อาจกล่าวได้ว่านักศึกษาไม่เห็นความสำคัญของการใช้สำนวนโวหารประกอบการพูด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วาณิช จรุงกิจอนันต์ (2530 : 14) ที่ว่า เด็กและเยาวชนไทยละเลยการใช้สำนวนไทยในการพูดและการเขียนภาษาไทยจนน่าเป็นห่วง

พฤติกรรมการใช้ถ้อยคำในทางลบที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ ใช้ถ้อยคำที่ไม่มีความหมาย ซึ่งพฤติกรรมใช้ถ้อยคำที่ไม่มีความหมายของนักศึกษาที่เกิดขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ลักษณะ คือ ใช้ถ้อยคำบางคำซ้ำ ๆ แรกเป็นระยะอยู่ในข้อความที่พูด และใช้ถ้อยคำบางคำซ้ำ ๆ ในช่วงเว้นจังหวะการพูด เหตุที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมดังกล่าว อาจเป็นเพราะนักศึกษาใช้ถ้อยคำบางคำแทรกอยู่ในการพูดจาในชีวิตประจำวันของนักศึกษาบ่อย ๆ จนถ้อยคำนั้น ๆ เป็นถ้อยคำที่ติดปาก

เมื่อนักศึกษาแสดงการพูดภาษาไทยหน้าชั้นเรียน จึงใช้ถ้อยคำที่ไม่มีคความหมายแทรกอยู่ในการพูดด้วยความเคยชิน ซึ่งพฤติกรรมนี้จัดว่าเป็นพฤติกรรมการใช้ถ้อยคำที่บกพร่อง สอดคล้องกับที่ สมปราชญ์ อัมมะพันธ์ (ม.ป.ป. : 62) ได้แสดงแนวคิดว่า ผู้พูดบางคนใช้เสียงบางเสียง คำพูดบางคำ หรือบางประโยคซ้ำ ๆ หรือเปล่งออกมาโดยไร้ความหมาย ไม่ช่วยในการสื่อความหมายและใช้โดยไม่มีจุดมุ่งหมายใด ๆ แต่จะใช้เพราะความเคยชิน ส่วนมากมักจะใช้ซ้ำซาก เช่น แบบว่า แล้วก็ เข้าใจมัยอะไรนะ เอ้อ อ่า อ้า ฯลฯ คำที่ใช้ลักษณะเช่นนี้ เรียกว่า "ขยะคำพูด" เป็นสิ่งที่ไร้ประโยชน์ พูดไปก็เสียแรง เสียเวลา ไม่ช่วยในการสื่อสาร ซ้ำยังกลายเป็นสิ่งที่ทำให้เสียบุคลิกอีกด้วย ผู้พูดจึงไม่ควรใช้

ส่วนพฤติกรรมการใช้ถ้อยคำในทางลบที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ใช้สำนวนโวหารประกอบการพูดไม่เหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการใช้สำนวนโวหารจากการศึกษา และจากการดำเนินชีวิตประจำวันที่ต้องมีการใช้สำนวนโวหารแทรกอยู่ในการพูดและการเขียน จึงไม่มีปัญหาในการเลือกใช้สำนวนโวหารประกอบการพูด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กุสุมา รัชมณี และคณะ (2536 : 54) ที่ว่า ในการพบปะสนทนากันของชนทุกระดับหรือการเขียนทุกประเภท มักจะมีสำนวนเกี่ยวข้องเสมอ เพราะสำนวนทำให้การพูด การเขียนกระชับ มีอรรถรส และชวนคิดกว่าการพูด หรือการเขียนตามปกติ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุจริต เพียรชอบ (2539 : 148) ที่ว่า คนไทยเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอน ชอบพูดจาให้มีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน ภาษาไทยที่ใช้พูดจาสื่อสารระหว่างกันและกันจึงมีความไพเราะและมีความหมายลึกซึ้งคมคาย เวลาผู้ใหญ่กล่าวตักเตือนสั่งสอนลูกหลานก็จะใช้สำนวนไทยไปด้วยตลอดเวลาโดยไม่รู้ตัว...สำนวนไทยจึงใช้ติดปากคนไทยอยู่ตลอดเวลา

1.2 ด้านการออกเสียงถ้อยคำ พฤติกรรมการออกเสียงถ้อยคำในทางลบที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ ออกเสียง "ล" ถูกต้อง และพฤติกรรมการออกเสียงถ้อยคำในทางลบที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ออกเสียง "ล" ไม่ถูกต้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความถนัดในการออกเสียง "ล" ซึ่งในการออกเสียง "ล" นี้ บุคคลโดยทั่วไปก็มักออกเสียงไม่ผิดพลาด สอดคล้องกับผลการสำรวจการแปรของ "ร" และ "ล" ของนิภา นำนิริติชัย และคณะ (นิภา นำนิริติชัย และคณะ, 2526 อ้างถึงในพัลวิ จริตธรรม, 2539 : 49) ที่พบว่า การแปรของ "ล" ที่อยู่ในตำแหน่งต้นคำในการพูด 3 แบบ คือ การสัมผัสภาษาถิ่น การอ่านบทความ และการอ่านคำดูเทียบเสียง ของนิสิต คณะแพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ รัฐศาสตร์ และอักษรศาสตร์นั้น การแปรของ "ล" ในการพูดแต่ละแบบของนิสิตทุกคณะไม่มีการแปร

ส่วนพฤติกรรมการออกเสียงถ้อยคำในทางลบที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมมากที่สุด คือ ออกเสียง "ร" ไม่ถูกต้อง และพฤติกรรมการออกเสียงถ้อยคำในทางลบที่นักศึกษาแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ออกเสียง "ร" ถูกต้อง นั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสื่อสารในชีวิตประจำวัน นักศึกษาไม่จำเป็นต้องออกเสียง "ร" ชัดเจน ก็สามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นได้เข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ม.ล.สรสิริ วรวรรณ (2539 : 148) ที่พบว่านักเรียนจะไม่คำนึงถึงการออก

เสียง "ร" เพราะคำที่พูดกันจะอาศัยบริบทประกอบ ทำให้สามารถสื่อสารกันได้ และผู้วิจัยพบว่านักศึกษามักออกเสียง "ร" เป็น "ล" ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วัณณะ บุญจับ (2540 : 5) ที่ว่า การออกเสียง "ร" และ "ล" มักสับสน คำที่พยัญชนะต้นเป็น "ร" กลับออกเสียงเป็น "ล" และคำที่พยัญชนะต้นเป็น "ล" กลับออกเสียงเป็น "ร" การออกเสียงเช่นนี้เป็นปัญหาสำคัญของการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (2538 : 34 - 35) ที่ว่า การออกเสียงตัว ร เรือ ล ลิง และคำควบกล้ำเป็นสิ่งที่น่าทึ่งอย่างยิ่งที่ขณะนี้นักคนไทยอีกจำนวนมากออกเสียง ร เรือ ไม่ได้ ทำให้มีความหมายผิดเพี้ยนไปอย่างน่าเสียดาย...ปัจจุบันนี้เด็กวัยรุ่นจะพูดภาษาเดียวกันคือ พูดเสียง ร เรือ เป็น ล ลิง พูดคำควบกล้ำไม่เป็น...คนไทยพูดภาษาไทยไม่ชัดมีมากขึ้นทุกวัน

2. พฤติกรรมการใช้เสียงประกอบการพูดภาษาไทย นักศึกษาแสดงพฤติกรรมพูดโดยปกติเสียงดังชัดเจนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาวะแวดล้อม อันได้แก่ สถานที่แสดงการพูด และผู้ฟังมีส่วนช่วยให้เสียงพูดของนักศึกษาดังชัดเจนขึ้น เพราะจากการวิจัยพบว่า ขนาดของห้องเรียนที่นักศึกษาแสดงการพูดนั้นมีขนาดพอสมควรกับผู้ฟัง 20 - 40 คน สถานที่ตั้งของห้องเรียนส่วนใหญ่ก็อยู่ในบริเวณที่ปราศจากเสียงรบกวน และบางห้องเรียนยังเป็นห้องปรับอากาศ นอกจากนี้นักศึกษาที่เป็นผู้ฟังจะมีมารยาทในการฟัง ไม่คุยส่งเสียงดังรบกวนผู้พูด ด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่เหมาะสมนี้เองจึงช่วยให้นักศึกษาพูดได้เสียงดังชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ สวนิต ยมาภัย (2528 : 27) ที่ว่า ภาวะแวดล้อมทางกายภาพ อันได้แก่ ธรรมชาติ สถานที่ วัตถุ บุคคล แสง เสียง ที่อยู่แวดล้อม รวมทั้งกาลเวลา และสภาพทางอุตุนิยม เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการสื่อสาร

ส่วนพฤติกรรมการใช้เสียงประกอบการพูดภาษาไทยที่นักศึกษาแสดงน้อยที่สุด คือ พูดตลอดแค่นั้น อาจเป็นผลมาจากการที่นักศึกษาเตรียมตัวในการพูดน้อย หรือไม่เตรียมตัว ทำให้เมื่อถึงเวลาแสดงการพูดหน้าชั้นเรียนทำให้ขาดความมั่นใจ ลืมเนื้อความที่ต้องพูด จึงหยุดเว้นชวงนาน หรือทำเสียง เอ้อ-อ้า ในขณะที่แสดงการพูด สอดคล้องกับแนวคิดของ ประดิษฐ์ อภิรมย์ (2529 : 91) เกี่ยวกับการใช้ภาษาในการสื่อสารว่า ถ้าบุคคลขาดความสนใจในเรื่องที่จะส่งสารให้ผู้รับทราบ บุคคลจะขาดความคิดต่อเนื่องหรือเป็นระบบ การใช้ภาษาจึงอาจกระท่อนกระแท่น สับสนวุ่นวาย หรือไม่ต่อเนื่องกัน และผู้วิจัยยังพบว่านักศึกษบางคนพูดไม่ตลอดแค่นั้น เพราะเป็นคนที่ไม่กล้าแสดงออกเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้ฟังจะมีอาการเกร็ง สั่น ทำให้กล้ามเนื้อปากขยับได้ช้า จึงพูดติด ๆ ชัด ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ ลักษณ์มา สตะเวทิน (2536 : 33) การตื่นเวที เป็นภาวะทางจิตใจที่ไม่ปกติ เกิดจากขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เนื่องจากมีความวิตกกังวล ควบคุมจิตใจและอาการที่แสดงออกทางร่างกาย ไม่ได้จึงทำให้มีอาการต่าง ๆ เกิดขึ้น ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพของการพูด อาการที่เกิดจากการตื่นเวทีมีได้หลายลักษณะ เช่น ลืมเนื้อหาที่จะพูด มือเกร็ง ท้องเกร็ง มือสั่น ปากสั่น พูดตะกุกตะกัก พูดวุ่นวาย หรืออาจพูดได้ไม่จบเรื่อง เป็นต้น

3. พฤติกรรมการใช้ท่าทางประกอบการพูดภาษาไทย นักศึกษาแสดงพฤติกรรมการแสดง สีนหน้าโดยปากคิยืมยิ้มแจ่มใสมากที่สุด อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความคุ้นเคยกับผู้ฟังที่เป็นครูผู้สอน และเพื่อนนักศึกษาอยู่แล้ว จึงมีความรู้สึกที่เป็นกันเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ฟัง นักศึกษาจึงแสดง ความเป็นมิตรด้วยการยิ้มแจ่มใส สอดคล้องกับแนวคิดของ อุดม บัวเพียร (2533 : 39) ที่ว่า การพูดต่อหน้าคนรู้จักคุ้นเคย จะช่วยกำจัดความอายและเขิน และช่วยให้ผู้พูดแสดงท่าทางที่เป็น ธรรมชาติมากขึ้น

ส่วนพฤติกรรมการใช้ท่าทางประกอบการพูดภาษาไทยที่นักศึกษาแสดงน้อยที่สุด คือ การใช้สายตาของผู้ฟังอย่างเหมาะสม นั้น ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษามีการใช้สายตาในหลายลักษณะ ได้แก่ มองดูพื้น มองดูเพดาน มองออกไปนอกห้อง มองอย่างไร้จุดหมาย และมองผู้ฟังเพียงจุดเดียว ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากความวิตกกังวล ไม่มั่นใจตนเองจึงทำให้ไม่กล้าสบตาผู้ฟัง ซึ่งสอดคล้องกับแนว คิดของ สมจิต ชิวบริชา (2539 : 17) ที่ว่า การพูดในบางโอกาสเมื่อผู้พูดขาดความมั่นใจในตนเองย่อม จะรู้สึกประหม่า ตื่นเต้น หรือเกิดอาการระหกระหันทันผิบบกดี อาจรู้สึกว้าวใจตื่นแรง คอแห้ง ริมฝีปากสั่น เสียงสั่น ขาและแขนสั่น เรื่องสำคัญ ๆ ที่จำไว้ได้ และตั้งใจไว้ว่าจะนำมาพูดจะเลือนหายไป จากความทรงจำ ไม่สามารถประสานสายตากับคนฟัง นอกจากนี้เหตุที่นักศึกษาไม่สบสายตากับผู้ฟัง อาจเป็นเพราะนักศึกษากำลังนึกถึงข้อความที่เตรียมมาพูด ซึ่งจากการสังเกตผู้วิจัยพบว่า นักศึกษามักจะ ใช้สายตาตามองด้านบน มองไม่มีจุดหมาย หลับตา ในขณะที่นึกเรื่องราว ลักษณะดังกล่าวนี้สอดคล้อง กับแนวคิดของ วิระพล สุวรรณนันต์ (2535 : 7) ที่ว่า การมองเพดาน การมองพื้น การมองอย่างไม่มี จุดหมาย หรือการมองสูง ณ จุดใดจุดหนึ่ง แต่ไม่เห็นจุดนั้น หรือการหลับตา อาจแสดงว่าบุคคลผู้นั้น กำลังคิดถึงบางสิ่งบางอย่าง เช่น คำพูดที่ได้เตรียมไว้ และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยยังพบว่า นักศึกษาบางคนจะใช้สายตาออกไปที่ผู้ฟัง ซึ่งมีความสนิทสนมตัวเพียงจุดเดียว ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษา ต้องการกำลังใจ ต้องการบรรยากาศที่เป็นกันเอง จะได้รับรู้สึกสบายใจไม่ตื่นเต้นเวลาพูด สอดคล้องกับ แนวคิดของ ไพฑูรย์ สีนลาร์จน์ (2538 : 10) ที่ว่า บรรยากาศที่เอื้อต่อการสื่อความหมาย (บรรยากาศที่เป็นอิสระ ที่ช่วยให้ผู้สื่อสารสามารถแสดงออกได้อย่างเต็มที่) บรรยากาศที่เป็นกันเองจะ ช่วยให้ผู้สื่อและผู้รับสื่อมีความมั่นใจในสิ่งที่แสดงออกมา

4. จากการสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาและท่าทางประกอบการพูดภาษาไทยของนักศึกษา 3 ครั้ง ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษามีพัฒนาการที่ดีในการใช้ภาษาและท่าทางประกอบการพูด โดยในการ แสดงการพูดครั้งแรกนั้นนักศึกษามีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาและท่าทางประกอบการพูดอยู่มาก แต่ เมื่อแสดงการพูดในครั้งที่สอง และครั้งที่สาม นักศึกษาจะรู้จักระมัดระวังเรื่องของการใช้ภาษาและท่า ทางประกอบการพูด ทำให้มีข้อบกพร่องน้อยมาก และสิ่งที่ผู้วิจัยสังเกตพบอีกประการหนึ่งจากการที่นัก ศึกษาแสดงการพูด 3 ครั้ง ก็คือ นักศึกษาที่เคยวิตกกังวลเกิดความประหม่าตื่นเต้นในการพูดครั้งแรก จะคลายความวิตกกังวล กล้าแสดงการพูดในการพูดครั้งที่สองและครั้งที่สาม ซึ่งพัฒนาการดังกล่าว

ข้างต้นอาจเป็นผลมาจากการได้แสดงการพูดบ่อยครั้ง ทำให้นักศึกษามีโอกาสพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องของตน และเกิดความเคยชินต่อการแสดงการพูด สอดคล้องกับแนวคิดของ เดล คาร์เนกี (Dale Carnegie อ้างถึงใน สมจิต ชิวปรีชา 2639 : 6) ที่ว่า ผู้พูดที่มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น และตั้งใจจริงในการฝึกซ้อมพูดเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ย่อมจะประสบความสำเร็จในการพูด ทั้งนี้เพราะการฝึกซ้อมพูดแต่ละครั้งจะช่วยให้ผู้พูดเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเป็นลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

1. ครูควรเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของพฤติกรรมการใช้ภาษาและท่าทางประกอบการพูด
2. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นการฝึกออกเสียง "ร" "ล" และคำควบกล้ำให้นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
3. ครูควรแนะนำให้นักศึกษานันทิกถ้อยคำ สำนวนโวหาร ที่พบในขณะอ่านหรือฟังเพื่อสะสมถ้อยคำสำหรับนำมาใช้ประกอบการพูด
4. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้แสดงพฤติกรรมการใช้ภาษาและท่าทางประกอบการพูดภาษาไทย
5. ครูควรให้ข้อมูลป้อนกลับในเรื่องของพฤติกรรมการใช้ภาษา และท่าทางประกอบการพูดที่เหมาะสมและที่ควรแก้ไขแก่นักศึกษาหลังจากที่นักศึกษาแสดงการพูดจบแล้ว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ภาษาและท่าทางประกอบการพูดภาษาไทยของนักศึกษา
2. ควรศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมที่จะนำมาใช้ฝึกทักษะการใช้ภาษาและท่าทางประกอบการพูดภาษาไทยให้นักศึกษา